

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om regionalt stödjande av transporter

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att giltighetstiden för lagen om regionalt stödjande av transporter skall förlängas till utgången av 2003.

I samband med detta föreslås det att till lagen skall fogas bestämmelser om transportstöd för skärgården.

Propositionen hänför sig till

budgetpropositionen för 2002 och avses bli behandlad i samband med den. Det föreslås att lagen skall träda i kraft vid en tidpunkt om vilken bestäms genom förordning av statsrådet, sedan Europeiska gemenskapernas kommission har godkänt ändringen, vilket torde ske våren 2002.

MOTIVERINGAR

1. Nuläge och de föreslagna ändringarna

1.1. Förlängning av giltighetstiden

Lagen om regionalt stödjande av transporter (954/1981) trädde i kraft den 1 januari 1982. Lagen är temporär och den gällde till en början transporter under åren 1982—1989. Lagens giltighetstid har förlängts sex gånger, senast till utgången av 2001.

Transportstöd betalas till små och medelstora företag på avsides belägna och glest bebodda områden för transporter av produkter som företagen tillverkar och som uppfyller de förutsättningar som ställs i lagen. Ansökningarna om transportstöd sänds till företagsavdelningarna vid Norra Karelen och Norra Österbottens arbetskrafts- och näringscentraler, vilka behandlar ansökningarna och beviljar transportstöd.

För regionalt stödjande av transporter har i statsbudgeten anvisats ett förslagsanslag. År 2000 uppgick förslagsanslaget till 3,364 miljoner euro, och hela beloppet användes. I budgeten för innevarande år har 3,364 miljoner euro reserverats för transportstöd. År 2000 betalades transportstöd till totalt 245 små och medelstora företag.

Riksdagen har förutsatt (EkUB 28/1998 rd) att handels- och industriministeriet utreder möjligheterna att övergå från det nuvarande transportstödssystemet i riktning mot ett logistiskt stöd av ett nytt slag. I augusti 2000 blev utredningen "Pk-yrittysten logistiikan kehittäminen" (Utvecklandet av logistiken för små och medelstora företag) (handels-

och industriministeriets undersökningar och rapporter 12/2000), som handels- och industriministeriet hade beställt av Viatek Oy, klar. I denna utredning analyserades möjligheten att minska små och medelstora företags transportkostnader genom att utveckla de logistiska systemen. På basis av den utredning som företogs kom man inte fram till att några väsentliga kostnadsinbesparingar skulle uppnås genom att företagens logistiska system utvecklades och följaktligen fann man inte heller några grunder för ett logistiskt stöd av ett nytt slag. Grund för transportstödet har varit de stora transportkostnaderna som är en följd av företagens avsides läge. Enligt de undersökningar som har gjorts om transportstödet effekter lämpar sig transportstödet för ersättande av små och medelstora företag i avsides belägna områden för de tilläggskostnader som de långa transportsträckorna förorsakar dem.

Det föreslås att giltighetstiden för lagen om regionalt stödjande av transporter skall förlängas med två år till utgången av 2003. Därför föreslås det att 20 § 2 mom. skall ändras.

I fråga om definitionerna av de produkter som berättigar till transportstöd har det på basis av 15 § varit möjligt att be om ett förhandsbesked. Ett skriftligt förhandsbesked är enligt 15 § 2 mom. bindande för staten under två år, dock högst till utgången av 2001. Till följd av att giltighetstiden för lagen om regionalt stödjande av transporter skall förlängas föreslås det att 15 § 2 mom. skall ändras så att förhandsbeskedet i likhet

med lagen gäller högst till utgången av 2003.

1.2. Revidering av de bestämmelser som gäller transportstöd för skärgården

Om transportstöd för skärgården föreskrivs för närvarande i statsrådets beslut om stödjande av skärgårdstransporter (311/1982) enligt vilket för varutransporter i Finland som börjar på sådana utanför landskapet Åland belägna öar med fast bosättning vilka saknar fast vägförbindelse och vilka med stöd av lagen om regional utveckling (1135/1993) har hänförts till I och II stödområdet har kunnat betalas transportstöd. Statsrådets beslut har getts direkt utgående från statsrådets befogenheter utan någon fullmaktsbestämmelse på lagnivå. Stödsystemet för skärgårdstransporter är ett specialregelverk som stöder sig på motiveringarna till lagen om regionalt stödjande av transporter, i vilket vissa krav som hänför sig till stödandet av transporter av produkter som har förädlats i skärgården har lindrats med beaktande av särförhållandena i skärgården.

Särbehandlingen av skärgårdstransporterna har grundat sig på lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981), med vilken syftet är att med åtgärder av stat och kommun sträva efter att bevara den fasta bosättningen i skärgården bl.a. genom att för befolkningen skapa tillräckliga möjligheter till utkomst, samfärdsel och basservice. Lagen om främjande av skärgårdens utveckling är en allmän lag, i vilken har skrivits in allmänna principer som gäller utvecklandet av skärgården, dock inte bestämmelser om enskilda stödåtgärder. Om stödjande av näringslivet bestäms i 4 § lagen om främjande av skärgårdens utveckling att "för främjande av skärgårdens näringsliv bör vid inriktning av stödåtgärder, som vidtages i enlighet med annan lagstiftning, skärgårdens särförhållanden anses såsom en omständighet som ökar behovet av stöd."

Användningen av transportstödet för skärgården har varit liten och under de senaste åren har användningen fortsättningsvis minskat. Broar som har byggts i skärgården samt de restriktioner i

fråga om stödandet av livsmedelstransporter som Europeiska gemenskapernas kommission har ställt har mest påverkat den minskade användningen av transportstödet för skärgården. Under de senaste åren har bara några få företag ansökt om transportstöd för skärgården.

Giltighetstiden för stödsystemet för skärgårdstransporter, som nära an knyter till transportstödet, skall förlängas i samband med att giltighetstiden för lagen om regionalt stödjande av transporter, som är en temporär lag, förlängs genom den lag som nu föreslås. Till följd av att giltighetstiden för stödsystemet för skärgårdstransporter förlängs är det nu nödvändigt att göra de ändringar som an knyter till detta och som förutsätts i den reviderade grundlagen.

Till 1 § lagen om regionalt stödjande av transporter skall fogas ett nytt 2 mom. enligt vilket transportstöd också skall kunna betalas för skärgårdstransporter. Definitionen på skärgårdstransporter skall i detta sammanhang bibehållas oförändrad och stödsystemet för skärgårdstransporter skall hållas separat från stödsystemet för transportstöd. I 1 § 2 mom. skall dock de paragrafer i lagen om regionalt stödjande av transporter räknas upp vilka föreslås bli ändrade så att de gäller också transportstöd för skärgården. Bland dessa paragrafer finns bl.a. de som gäller tillsyn, granskning och återkrav, om vilka det enligt 80 § grundlagen skall bestämmas genom lag eftersom de gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter.

Om de särdrag som an knyter till transportstöd för skärgården skall föreskrivas genom förordning av statsrådet som skall utfärdas med stöd av en lag i enlighet med 80 § grundlagen. I 1 § 3 mom. lagen om regionalt stödjande av transporter skall föreskrivas att närmare bestämmelser om transportstöd för skärgården kan utfärdas genom förordning av statsrådet, bl.a. om det område som berättigar till stöd för skärgårdstransporter. I bemyndigandet att utfärda förordning har den exakthet och noggrannhet som krävs i fråga om avgränsningen beaktats.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Förlängningen av giltighetstiden för lagen om regionalt stödjande av transporter med två år medför totalt 6,728 miljoner euro i kostnader för staten. För transportstöd för ett kalenderår behövs totalt 3,364 miljoner euro, och utbetalningen av detta belopp fördelar sig på två kalenderår, eftersom om stöd ansöks hos den myndighet som beviljar det särskilt för varje halvårsperiod inom två månader från den tidpunkt då halvårsperioden går ut.

I budgeten för 2002 måste man förbereda sig på betalning av transportstöd för transporter under den förra hälften av detta år, vilket enligt uppskattning medför kostnader på 1,682 miljoner euro. I budgeten för 2003 måste man förbereda sig på betalning av transportstöd för transporter under den senare hälften av 2002 och den förra hälften av 2003, vilket enligt uppskattning medför kostnader på 3,364 miljoner euro. På betalning av transportstöd för transporter under den senare hälften av 2003, enligt uppskattning 1,682 miljoner euro, måste man förbereda sig i budgeten för 2004.

För utbetalning av transportstöd för skärgården har det föreslagits att i budgetpropositionen för 2002 skall reserveras högst 13 500 euro av det anslag som skall reserveras för transportstöd. År 2000 betalades stöd för skärgårdstransporter

endast till några få företag.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid handels- och industriministeriet.

4. Ikraftträdande

Den nuvarande lagen är i kraft till utgången av 2001.

Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt om vilken skall bestämmas genom förordning av statsrådet. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får dock vidtas innan den träder i kraft. Lagen skall tillämpas på transportstöd som betalas ut sedan lagen har trätt i kraft och som grundar sig på transporter som inleds den 1 januari 2002 eller därefter.

Förlängningen av giltighetstiden för den temporära lagen skall anmälas till Europeiska gemenskapernas kommission. Ändringen kan inte genomföras innan kommissionen har godkänt den. Till följd av detta skall om ikraftträdandet av lagen bestämmas särskilt genom förordning av statsrådet när kommissionen har behandlat ändringen. Kommissionen torde godkänna ändringen våren 2002.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslaget

Lag

om ändring av lagen om regionalt stödjande av transporter

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 18 december 1981 om regionalt stödjande av transporter (954/1981) 15 § 2 mom. och 20 § 2 mom., sådana de lyder i lag 1185/2000, samt

fogas till 1 § sådan den lyder i nämnda lag 1185/2000, ett nytt 2 och 3 mom. som följer:

1 §

Transportstöd kan också betalas för varustransporter i Finland som börjar på ör med fast bosättning vilka saknar fast vägförbindelse, med undantag av varustransporter på Åland (skärgårdstransporter). På det stöd som skall betalas för skärgårdstransporter tillämpas 6 §, 7 § 1 mom., 8—9 §, 11 och 12 a § samt 15—19 §.

Närmare bestämmelser om de områden och produkter som omfattas av stödet för skärgårdstransporter, stödets storlek, behandlingen av stödansökningarna samt om ansökan om, beviljande och utbetalning av stöden utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Ett skriftligt förhandsbesked är i fråga om

definitionerna av de produkter som berättigar till transportstöd bindande för staten under två år från det beslutet gavs, om grunderna för betalningen av transportstödet inte har ändrats under nämnda tid. Beslutet gäller dock högst till utgången av 2003.

20 §

Denna lag tillämpas på transporter under 1982—2003.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lagen tillämpas på transportstöd som betalas ut sedan lagen har trätt i kraft och som grundar sig på transporter som inleds den 1 januari 2002 eller därefter.

Helsingfors den 28 september 2001

Republikens President

TARJA HALONEN

Handels- och industriminister *Sinikka Mönkäre*

Lag

om ändring av lagen om regionalt stödjande av transporter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 18 december 1981 om regionalt stödjande av transporter (954/1981) 15 § 2
mom. och 20 § 2 mom., sådana de lyder i lag 1185/2000, samt
fogas till 1 § sådan den lyder i nämnda lag 1185/2000, ett nytt 2 och 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Transportstöd kan också betalas för varustransporter i Finland som börjar på öar med fast bosättning vilka saknar fast vägförbindelse, med undantag av varustransporter på Åland (skärgårdstransporter). På det stöd som skall betalas för skärgårdstransporter tillämpas 6 §, 7 § 1 mom., 8—9 §, 11 och 12 a § samt 15—19 §.

Närmare bestämmelser om de områden och produkter som omfattas av stödet för skärgårdstransporter, stödets storlek, behandlingen av stödansökningarna samt om ansökan om, beviljande och utbetalning av stöden utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Ett skriftligt förhandsbesked är i fråga om definitionerna av de produkter som berättigar till transportstöd bindande för staten under två år från det beslutet gavs, om grunderna för betalningen av transportstödet inte har ändrats under nämnda tid. Beslutet gäller dock högst till utgången av 2001.

Ett skriftligt förhandsbesked är i fråga om definitionerna av de produkter som berättigar till transportstöd bindande för staten under två år från det beslutet gavs, om grunderna för betalningen av transportstödet inte har ändrats under nämnda tid. Beslutet gäller dock högst till utgången av 2003.

20 §

6

Gällande lydelse

Denna lag tillämpas på transporter under 1982—2001.

Föreslagen lydelse

Denna lag tillämpas på transporter under 1982—2003.

—————
Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lagen tillämpas på transportstöd som betalas ut sedan lagen har trätt i kraft och som grundar sig på transporter som inleds den 1 januari 2002 eller därefter.